

**Előterjesztés a Képviselő-testület részére
a Kőbánya természetvédelmi és helyi természeti értékeinek védelem alá helyezésére irányuló
javaslatról**

I. Tartalmi összefoglaló

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete 95/2012. (II. 23.) határozatával elfogadta a jelenlegi védettség tekintetében a Kőbánya épített és természeti környezetének átfogó vizsgálatáról szóló jelentést.

1. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvtv.) hatálya a 3. § (1) bekezdésben foglaltak alapján kiterjed valamennyi természeti értékre és területre, tájra, továbbá a velük kapcsolatos minden tevékenységre, valamint a nemzetközi egyezményekből és együttműködésekben fakadó természetvédelmi feladatokra, kivéve, ha nemzetközi egyezmény másként rendelkezik.

A Tvtv. 24. § (1) és (3) bekezdése az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

„24. § (1) Természeti területet [15. § (1) bekezdés] és más - e törvény 22. §-a alapján - védelemre érdemes földterületet

a) országos jelentőségű terület esetén a miniszter

b) helyi jelentőségű terület esetén rendeletben a települési - Budapesten a fővárosi - önkormányzat nyilvánít védetté. [...]

(3) A védetté nyilvánítást kimondó jogszabály tartalmazza

a) a védetté nyilvánítás tényét, a természetvédelmi értékek megnevezését,

b) terület esetében annak jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, a földrészletek helyrajzi számait, az e törvényben meghatározott egyes korlátozások és tilalmak alóli esetleges felmentést, továbbá a természetvédelmi hatóság engedélyéhez, illetve hozzájárulásához kötött - a 21. §-ban és a 38-39. §-ban nem szabályozott - tevékenységek körét, lehetőség szerint a földrészlet határvonalának töréspont koordinátáit, valamint a 36. § (1) bekezdésének megfelelően megállapított rendelkezéseket (természetvédelmi kezelési terv), továbbá;

c) az Európai Közösségek jogi aktusaiban meghatározott védettségi kategóriába tartozás tényét.”

A Tvtv. 25. § (1) bekezdése alapján védetté nyilvánításra bárki javaslatot tehet. A védetté nyilvánítást a területre vonatkozó részletes vizsgálat előzi meg.

A Felső-rákosi rétek területén található az országos jelentőségű védett területté nyilvánított láp, amely közel 18 ha nagyságú. Az ingatlan-nyilvántartásba a védettség ténye feljegyzésre került.

A Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervéről szóló 2005. évi LXIV. törvény a Rákospatak teljes kerületi szakaszát ökológiai folyosóként, annak környezetét pedig az országos ökológiai hálózat magterületeként jelöli meg.

Helyi jelentőségére tekintettel a Felső-rákosi rétek természeti értékekben gazdag zöldfelületi részének a védetté nyilvánítását javaslom kezdeményezni Budapest Főváros Önkormányzatánál az alábbi helyrajziszámú ingatlanokra kiterjedően:

42805/1-90, 42807/1-172, kivéve a lapterületi védettséget, 42824, 42826, 42827, 42829/1-2, 42831/1-6, 42832, 42845/1-3, 42847/1-7, 42849/2-5, 42851, 42852, 42856/2-10, 42858/1-8, 42859 hrsz.-ú ingatlanok. Az érintett területet ábrázoló térkép az előterjesztés 2. mellékletét képezi.

2. A Budapesti Városrendezési és Építési Keretszabályzatról szóló 47/1998. (X. 15.) Fővárosi Közgyűlési rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 5. melléklete tartalmazza a városkép, a növényzet értéke és az idegenforgalom szempontjából védett közparkok, terek, kertek, temetők, fasorok felsorolását. Ezeken a területeken építési tevékenység – a köztárgyak elhelyezésének kivételével – csak a környezetre is kiterjedő és kertépítészeti munkarészt is tartalmazó KSZT szerint végezhető.

A fentiekben túl a városkép szempontjából további helyszínek tekintetében is indokolt a védelem alá helyezés, különösen az alábbi teret, parkokat és fasorokat tartom kerületi helyi védelemre érdemesnek:

2.1. Gutor tér és a Cserkesz utca – Kerecseny utca – Gergely utca – Hollóház utca – Gutor tér által határolt terület

A kb. 40 000 m² alapterületű, rombold alaprajzú területen társas- és családi házak övezte kis tér, íves vonalvezetésű utcák találhatóak. A növényállományt vegyes cserje- és fasor alkotja. Növényzetében az ezüst juhar dominál, de található itt ostorfa és díszgalagonya is. Elsősorban szerkezeti kialakítása miatt javasolható védelemre.

2.2. Dausz Gyula park

Az Óhegy-parkhoz közel található, lakóterület szomszédságában. A park több térszintre tagolódik, amelyeket rézsűk kötnek össze egymással. A fiatal növényállományú, gondozott zöldfelületen nincs játszótér, pihenő és díszkertként funkcionál.

2.3. Csősztorony park (Ihász park)

A Mádi utca – Csősztorony utca találkozásánál helyezkedik el. A rekreációs tevékenységeknek játszó- és sportkert, valamint pihenőhelyek biztosítanak teret. A Csősztorony utca mentén összefüggő lombkoronájú faállomány található, a park többi részén ligetes, változatos növényállomány él. Több értékes egyed tartalmaz a fásítás: juharok, vadgesztenyék, füzek. Jellemző fajok még a hársak, nyárfák, kőrisek, japánakácok.

2.4. Dér utca menti *Fraxinus excelsior* (magas kőris) fasor

Az utcában 20-25 cm törzsméretű *Fraxinus excelsior* (magas kőris) fasor található, egyedei kb. 20 év körüliek, melyek egységes utcaképet alkotnak.

2.5. Kozma utcai *Celtis occidentalis* (nyugati ostorfa) fasor

Törzsméretjük 50-80 cm között van, koruk 40-90 év.

Értékes és a keskeny közúti úrszelvény miatt veszélyeztetett faállomány.

2.6. Kőrösi Csoma Sándor sétányon található *Pyrus calleryana* (díszkörte) fasor

A fasor egységes megjelenésű, az egyedek törzsmérete 10-20 cm, koruk 8 év.

2.7. Rákospatak árapasztó területe

A Rákospatak árapasztó medre mentén található három idős jegenyenyár és a rajta átvezető híd mellett a területen további sok értékes önálló és ligetet alkotó fa, facsoport található (nyárfák, akácfa, ecetfa, olajfa, eperfa, juharfa, körtefa).

2.8. Fővárosi Vízművek Zrt. Ihász utcai telephelye

Az Ihász utcai telephely korábban ideiglenes műemléki védettséget élvezett, de a védettség megszűnt. A terület – ahol 60-70 éves fák találhatóak – a közforgalom elől elzárt, idegenek nem léphetnek be, így a növényzet védelme biztosított. A tulajdonos Vízművek Zrt. a terület fenntartásáról példamutatóan gondoskodik.

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének az épített és természeti környezet kerületi helyi védelméről szóló 34/2011. (IX. 26.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Önk. R.) 6. §-a a védelem alá helyezési eljárás szabályai tekintetében az alábbiak szerint rendelkezik:

„6. § (1) A helyi védelemre irányuló kezdeményezést nyilatkozattételre meg kell küldeni a Főpolgármesternek, hogy a Fővárosi Önkormányzat megindítja-e a fővárosi védettség alá helyezési eljárást.

(2) Amennyiben a főpolgármester 30 napon belül úgy nyilatkozik, hogy a fővárosi eljárást megindítja a javaslattevő egyidejű értesítése mellett, úgy kerületi eljárás a fővárosi döntésig függőben marad.

(3) Amennyiben a Fővárosi Önkormányzat a javasolt értéket fővárosi védettség alá helyezi, úgy a helyi (kerületi) eljárás a javaslattevő egyidejű értesítése mellett lezárul.

(4) Amennyiben az (1) bekezdéssel kapcsolatos megkeresésre a Főpolgármester 30 napon belül nem nyilatkozik, azt úgy kell érteni, hogy a Fővárosi Önkormányzat a javaslatot elvetette.

(5) Amennyiben a Fővárosi Önkormányzat jelzi, hogy a fővárosi helyi védelemmel kapcsolatos eljárást megindítja, de utóbb (legkésőbb 1 éven belül) mégsem dönt védelem alá helyezésről, úgy a javaslattal a kerületi önkormányzat ismét érdemben foglalkozik.

7. § (1) A védelemmel kapcsolatos eljárás megindításáról a főépítész által, szükség esetén szakértő bevonásával készített előterjesztés alapján, az önkormányzat szakbizottsága dönt.

(2) A védetté nyilvánításhoz vagy annak megszüntetéséhez előzetes értékvizsgálat szükséges, továbbá be kell szerezni:

a) a főépítész szakvéleményét,

b) az Önkormányzat Szakmai Bizottságának - a főépítész szakmai vélemény ismeretében kialakított álláspontját.

(3) Indokolt esetben be lehet szerezni a védendő érték jellegétől függően a műemlékvédelmi, természetvédelmi, régészeti szakhatóság, valamint a szakértők véleményét.

(4) Az előkészítéshez beszerezhető még az érintett helyi, szakmai társadalmi szervek, egyesületek álláspontja.”

A rendelet további szabályokat állapít meg, amelyeket az eljárás során be kell tartani. A védetté nyilvánítással kapcsolatos eljárási és szakértői költségeket az Önkormányzatnak kell viselnie.

II. Hatásvizsgálat

A javaslat alapján a Felső-rákosi rétek területe védelem alá kerülhet, amellyel biztosítható a területen a biológiai sokféleség, a természeti táj megőrzése, a földtani, növénytani, állattani és tájképi értékek védelme. A további védelemre javasolt területekkel kapcsolatban részletes vizsgálat készül, amelynek alapján a Képviselő-testület részére a munkatervben meghatározottak szerint a 2012. júniusi ülésére javaslat tehető az Önk. R. módosítására.

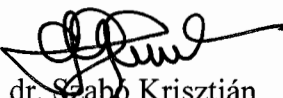
III. Döntési javaslat

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete meghozza az előterjesztés 1. mellékletében foglalt határozatokat.

Budapest, 2012. április 2.

Radványi Gábor

Törvényességi szempontból ellenjegyzem:

dr. Szabó Krisztián
jegyző

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete

.../2012. (... ..) határozata

a Kőbánya természetvédelmi és helyi természeti értékeinek védelem alá helyezésére irányuló javaslatról

1. Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete kezdeményezi, hogy Budapest Főváros Önkormányzata a Budapest X. kerület, Felső-rákosi rétek elnevezésű természeti kincsekben gazdag terület 42805/1-90, 42807/1-172 kivéve a lárterületi védettséget, 42824, 42826, 42827, 42829/1-2, 42831/1-6, 42832, 42845/1-3, 42847/1-7, 42849/2-5, 42851, 42852, 42856/2-10, 42858/1-8, 42859 hrsz.-ú ingatlanokon fekvő részét nyilvánítsa helyi jelentőségű védett természeti területté.

Határidő: 2012. április 30.
 Feladatkörében érintett: a kerületfejlesztési és külkapcsolati szakterületért felelős alpolgármester
 a Hatósági Iroda vezetője
 a Főépítési és Fejlesztési Iroda vezetője

2. Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete felkéri a polgármestert, hogy a Budapest X. kerület alábbi terének, parkjainak, fasorainak és intézményi parkjának kerületi helyi védettség alá helyezése előkészítésének érdekében a szükséges intézkedéseket tegye meg:

1. Gutor tér és a Cserkesz utca – Kerecseny utca – Gergely utca – Hollóház utca – Gutor tér által határolt terület
2. Dausz Gyula park
3. Csósztorony park (Ihász park)
4. Dér utca menti Fraxinus excelsior (magas kőris) fasor
5. Kozma utcai Celtis occidentális (nyugati ostorfa) fasor
6. Kőrösi Csoma Sándor sétányon található Pyrus calleriana (díszkörte) fasor
7. Rákos-patak árapasztó területe
8. Fővárosi Vízművek Zrt. Ihász utcai telephelye

Határidő: 2012. június 21.
 Feladatkörében érintett: a kerületfejlesztési és külkapcsolati szakterületért felelős alpolgármester
 a Főépítési és Fejlesztési Iroda vezetője
 a Hatósági Iroda vezetője

© 2010

